

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van West-Betuwe
T.a.v. de heer [REDACTED] (Omgevingsdienst Rivierenland)
Postbus 112
4191 CC Geldermalsen

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

[REDACTED]
T +316 [REDACTED]
[REDACTED]@cultureelerfgoed.nl

DSO-verzoeknummer
2025052100591

Onze referentie
1710607

Datum 25 juli 2025
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit

Naam	Molen van Waardenburg
Adres	Gasthuisstraat 23
Postcode/plaats	4181AP Waardenburg
Gemeente/provincie	West Betuwe; Gelderland;
Monumentnummer	30381

Geacht college,

Op 23 mei 2025 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 4.32 lid 1 onder b, van het Omgevingsbesluit (Ob). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- Een ontwerp van het talud, waarbij de glooiing behouden blijft.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De molen van Waardenburg wordt ten gevolge van de dijkversterking van de Waalbandijk 80 cm opgehoogd.

Motivering

Vanaf 2023 is in het kader van de dijkversterking overleg geweest over de molen van Waardenburg. Dit heeft geleid tot een bezoek aan de molen, meerdere overleggen en adviezen. Het waterschap Rivierenland en zijn adviseurs hebben invulling gegeven aan een zeer zorgvuldig proces om te komen tot een gedragen oplossing voor alle partijen zodat de toekomst van de molen bestendigd wordt. Ik wil een ieder daarvoor danken.

De zeskante molen van Waardenburg is een van de acht overgebleven molens van deze bouwvorm in Nederland. Het is een zeskante grondzeiler met een functie als korenmolen. Van dit type zijn nog maar drie molens in Nederland bewaard gebleven. In 1996 werd ten tijde van de vorige dijkversterking de molen al eerder verhoogd met 150 cm. De stenen veldmuren boven het maaiveld en de houten opbouw met kap zijn nog origineel en van hoge monumentwaarde.

Nu wil het waterschap de dijk nabij de molen verhogen met 25 cm tot +10,31 m NAP. Met het nieuwe fietspad zal de hoogte straks op + 10,56 m NAP liggen. De dijk zal nog iets inklinken. Eerder lag de molen gelijk aan of iets onder de dijk. In de loop van de 20^e eeuw is de molen vrij fors onder het dijkniveau komen te staan en de huidige dijkversterking zorgt voor een verdere verslechtering van de molenbiotoop. De molen krijgt minder en meer vlagerige wind en zal dus minder vaak kunnen draaien. De molen kan met de toegenomen onvoorspelbaarheid van de wind minder veilig bediend worden. Het niet verhogen van de molen zal een aantasting en verslechtering zijn van de beschermde en in het bestemmingsplan vastgelegde molenbiotoop. Daarom wil het waterschap graag de molen verhogen. Na onderzoek door molenadviseur [REDACTED] is een voorstel naar voren gekomen om de molen 0,80 meter te verhogen.

Ik kan met de verhoging van de molen met 0,80 meter akkoord gaan. Het is goed te zien dat het uitgangspunt bij de verhoging is om het karakter als dijk-molen te behouden. Met de verhoging van 0,80 meter wordt een vergelijkbare situatie tussen de molen en de dijk van 1870 – 1950 hersteld. De externe belevingswaarde van de molen neemt toe bij deze verhoging. Ook zal bij een verhoging de molenbiotoop niet achteruitgaan. De molen blijft voldoende draaien en hij kan veiliger bediend worden. Mooi is ook dat er vanuit Gelders Landschap en Kasteelen een beheerplan ligt om de beplanting rond de molen in toom te houden. Zo wordt de meeste windbelemmering en de turbulentie voorkomen.

De huidige fundering van buispalen zal niet meer voldoen, zodat twaalf extra funderingspalen moeten worden bij geslagen. Deze moeten ook weer worden opgevangen door de huidige betonfundering. Dit geeft de minste verstoring voor de molen. Het historisch fundament wordt niet aangetast. Archeologisch is de grond al eerder geroerd. Het erf rond de molen wordt een meter opgehoogd en bestaat uit kerwanden en nieuwe grond dat wordt opgebracht. Het erf wordt weer ingericht als bestaand. Ook wordt een haag teruggebracht. In het laatste overleg heb ik nog gevraagd om het talud niet te strak te maken en de natuurlijke glooiing te behouden. Hier is mij toegezegd dat een landschapsarchitect nog een uitwerking van het talud maakt. Ik heb echter dit ontwerp niet gezien en na herhaaldelijk vragen ook niet gekregen. Ik wil u vragen om een voorwaarde op te nemen dat ik nog graag een ontwerp van het talud ter goedkeuring krijg waarbij rekening wordt gehouden met de glooiing.

Vanuit het oogpunt van monumentenzorg bestaat geen bezwaar tegen dit plan. Ik kan akkoord gaan.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift verleende omgevingsvergunning

Onze referentie

1710607

Graag wijs ik u op de verplichting in artikel 10.22a van het Omgevingsbesluit om de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap binnen een week na verlening van een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit een afschrift van de vergunning toe te zenden. Dit kan door toezending aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, via de Samenwerkingsfunctionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

ADVISEUR

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen